

ກາຮັດກົດ

ອັນຄົກວາມຮູ້ ກາຫາ-ວັດນຮຣມ

ໂດຍລ້ານັກງານຮາຊບັນທຶກສາ

ມາບຸເຊຍວິທີກາ

ໃນກາງສັກນົກສັກ ນອກຈາກຈະນີກົດກົດກາ
ເກີ່ມວັນເຮືອດຳງ່າງ ທີ່ກົດຕິ່ນໃນສັກນົກແລ້ວ ດັ່ງທີ່ທ່ານ
ໄຟໄດ້ກົດກົດກາເກີ່ມວັນນຸ່ມໜູ້ຫາດ ອ້ອກທີ່ເຮັດ
ກັນວ່າ ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາ (anthropology)

ຄະນະກຽມກາງຈັດທ່າພາຈນານຸ່ມກຽມກັບທີ່
ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາ ສຳນັກງານຮາຊບັນທຶກສາ ອືນນາຍວ່າ
ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາ (anthropology) ໝາຍເລີ່ມ ວິທີກາທີ່ກົດກົດ
ເກີ່ມວັນນຸ່ມຢືນ ໂ ມິດ ອື່ອ ມີກາທາງກາຍກາພາທີ່ອ
ກາງເຊື້ວືວິທີກາ ແລະ ມີກາທາງວັດນຮຣມ ໃນ ໂ ມິດນີ້
ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາທີ່ກັບສ່ວນທີ່ປັບປຸດແລະ ສ່ວນທີ່ປັບ
ປັບປຸດ ໃນສ່ວນທີ່ເກີ່ມວັນອົດຕື່ມ ມານຸ່ມຍົວືວິທີກົດກົດ
ເຮືອງກຳນົດແລະ ວັດນາກາກຂອງນຸ່ມຢືດຕັ້ງແຫຼຸດເວີ່ມ
ແຮກກ່ອນປະລິກາສັກ ຈົນເລີ່ມຢືດນຸ່ມຢືດມີກ້າຍຄະນະ
ທາງກາຍກາພອຍ່າງທີ່ປັບປຸດໃນປັດຈຸບັນ ໃນສ່ວນທີ່ເກີ່ມວັນ
ກັບປັດຈຸບັນ ມານຸ່ມຍົວືວິທີກົດກົດກາວຸມແຕກຕ່າງໆທາງ
ຫລາຍທີ່ກັບທາງເຊື້ວືວິທີກາ ແລະ ວັດນຮຣມຂອງນຸ່ມຢືດ

ໃນຢູ່ໂຮງ ກາຮັດກົດກົດກາທີ່ມານຸ່ມຍົວືວິທີການີ້
ຫັກກາງດໍານັກມານຸ່ມຍົວືວິທີກາຍກາພາແລະ ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາ
ກາງສັກນົກແລະ ວັດນຮຣມເປັນຫຼັກ ແຕ່ໃນກົງປົວເມົກົດ

ເກີ່ມວັນ ໂດຍເອົາໃນສາຫະກູ້ເມົກົດ ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາ
ແນ່ງເປັນ ແລະ ສາຫາອ່ອຍ ອື່ອ ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາຍກາພາ
(physical anthropology) ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາວັດນຮຣມ
(cultural anthropology) ມານຸ່ມຍົວືວິທີກາພາຫາ
ຄະຕິ (linguistic anthropology) ແລະ ໂມຮາຄົດ (archaeology)

ໜັກມານຸ່ມຍົວືວິທີກາໃຊ້ວິທີກາທັງທີ່ເປັນເສີງ
ຄຸນກາພະລະເຊີບປົນການ ວິທີກາເຮັງຄຸນກາພານີ້ດຳເນີນ
ກາຮັດກົດໄດ້ຍົບນຽມຂ້ອນນູດເກີ່ມວັນພຸດຕິກຣົມນຸ່ມຢືດ
ດ້ານທີ່ກັບນຸ່ມຢືດ ໂ ເກີ່ມວັນ ສຳຄັນ ເຄຮ່ອງກູ້ຈົງ ສຸກກາພ ເຖິງ
ວິເຄຣະທໍາຫັ້ງສຽງປົກປົກທີ່ສົນເຫດສົນພລາກຫຼື້ອນນູດຫລ່ານັ້ນ
ຂະໜາດທີ່ກັບມານຸ່ມຍົວືວິທີກາທີ່ໃຊ້ວິທີກາເຮັງປົນການນັກເມີນ
ດັ່ງດ້ວຍການດັ່ງສົນມຸດຖານນັນພື້ນຖານຂອງກວາມເຂົ້ອ
ທາງທຸກໆຢູ່ທີ່ເວັດວຽກດອບ່າງໃລ້ອ່າຍ່າໜີ່ ແລ້ວກຳກັງ
ສັງເກດໃນກາຄສານານ ຩີ້ວ່າໃນນາງກວລືກີ່ສັງເກດຈາກກາ
ທົດລອງໃນຫ້ອ້ອນບັນຫຼຸບຕິກາ ແລ້ວຈົງວິເຄຣະທີ່ພໍ່ພື້ນຖານ
ສົນມຸດຖານທີ່ດັ່ງອ່າວິ່ງ ນັກມານຸ່ມຍົວືວິທີກາທີ່ໃຊ້ວິທີກາເຊີງ
ປົນການວາງໃຊ້ຂໍ້ອນນູດເຊີງຄຸນກາພເພື່ອພຽບພໍານາງ
ລະເອີຍຄົດຈົດຈົງທີ່ກົດກົດກົດດ້ວຍ

ຈິນດາຣຕັບ ໂພຣິນອກ